

Trenquem el Silenci

PROJECTE DE PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE A LES ESCOLES DE PRIMÀRIA I
INSTITUTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE BARCELONA

Grup Promotor del Projecte:

Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere

Se'ls proposarà a altres institucions com:

Els Consells de Dones

Les Escoles de Primària

Els Instituts d'Educació de Secundària

Al Departament d'Ensenyament

Els Centres de Recursos Pedagògics

Els Punts d'Informació i Atenció a les Dones

Serveis Socials

Barcelona, febrer 2008

TRENQUEM EL SILENCI

PROJECTE DE PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE A LES ESCOLES DE PRIMÀRIA I ALS INSTITUTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE BARCELONA

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	1-8
JUSTIFICACIÓ	9-11
VISIÓ	12
POBLACIÓ A QUI S'ADREÇA	12
PROPÒSITS	12
VALORS I PRINCIPIS	13
OBJECTIUS GENERALS.....	14
OBJECTIUS ESPECÍFICS	15
METODOLOGIA	16
Escoles de Primària	16-17
Instituts de Secundària	18-19
FASES:	
Fase inicial.....	4
Primera fase	4
Segona fase	4
Tercera fase	4
Quarta fase	5
RECURSOS I CAPACITATS	5
PRESSUPOST	6
CALENDARI	6
AVALUACIÓ	6
RESUM DEL PROJECTE	7

TRENQUEM EL SILENCI

PROJECTE DE PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE A LES ESCOLES DE PRIMÀRIA I ALS INSTITUTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE BARCELONA

INTRODUCCIÓ

“Trenquem el silenci” als instituts de secundària és un projecte pilot que sorgeix del Consell de Dones de Sant Martí, que l'any 2000 va iniciar tot un seguit d'activitats de sensibilització i d'informació, presentant propostes per a la eradicació de la violència vers les dones. L'any 2006 les dones de Sant Martí van pensar que era el moment de contactar amb els centres educatius del Districte. Tot sent conscients, des del primer moment, de que la tasca no seria fàcil, van apostar per treballar multidisciplinàriament amb altres institucions, serveis i professionals (Centre de Recursos Pedagògics, Serveis Personals, Punt d'Informació i Atenció a les Dones, Plataforma Unitària contra la Violència de Gènere vers les Dones, Espais per la Igualtat i l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona), per tal d'elaborar un projecte compartit i coordinat.

S'ha treballat amb cinc instituts d'educació secundària del Districte assessorant i donant suport tècnic a les diferents necessitats de cada centre, impartint tallers de sensibilització, tallers de prevenció de relacions abusives, tallers de valors i afectivitat per a l'alumnat i xerrades-col·loqui amb mares i pares entre d'altres activitats. Així mateix, s'ha elaborat una Guia de Recursos per tal de facilitar la feina dels i de les professores i s'han desenvolupat sessions de treball amb el personal docent per tal d'elaborar el programa i fer un calendari de les diferents activitats, i també fer el seguiment i avaluació de les actuacions desenvolupades a cada centre.

Amb aquesta finalitat, a l'inici del curs escolar 2006-2007, el Consell de Dones de Sant Martí va organitzar una reunió per determinar com treballar la *prevenció de la violència de gènere als Instituts d'Educació Secundària (IES)* del Districte de Sant Martí.

Es va convocar una reunió conjuntament amb el Centre de Recursos Pedagògics (CRP), Serveis Personals del Districte, el Punt d'Informació i Atenció a les Dones de Sant Martí (PIAD), l'entitat Espais per la Igualtat, la Plataforma Unitària contra la Violència de Gènere i l'Institut Municipal d'Educació (l'IMEB), per determinar com treballar de manera multidisciplinària la prevenció de la violència als centres educatius del Districte.

A la reunió es va acordar elaborar l'esborrany del projecte “Trenquem el Silenci a Sant Martí”, per presentar-lo posteriorment als centres educatius de secundària i així completar el procés participatiu, amb les opinions i aportacions del professorat que es volgués adherir al projecte. L'esborrany recollia:

- ◆ Identificació dels problemes.
- ◆ Establiment de prioritats.
- ◆ Determinació dels objectius.
- ◆ Determinació de les activitats.
- ◆ Avaluació del projecte.
- ◆ Conclusions.

El dia 10 d'octubre de 2006 es va convocar, al CRP de Sant Martí, la primera reunió de treball multidisciplinar, amb la participació de: professores de sis IES, d'un total de 12 IES de Sant Martí (50%), el CRP, la Plataforma Unitària contra la Violència de Gènere, l'entitat Espais per la Igualtat, el Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD), els Serveis Personals del Districte i l'Institut Municipal d'Educació.

Es va presentar l'esborrany del projecte "Trenquem el Silenci a Sant Martí". El professorat va valorar positivament la necessitat de treballar en la línia que descrivia el projecte i va posar sobre la taula els aspectes que s'havien de preveure per garantir l'èxit del seu desenvolupament a l'àmbit escolar.

Les professores de tres instituts van manifestar el seu compromís per portar a terme aquest treball als seus centres, al llarg del curs 2006-2007. Les representants dels centres restants van comentar que havien d'informar i valorar la proposta, prèviament, amb la direcció i el claustre de professors i professores del centre i que farien arribar els acords.

Institucions, centres i professionals que van formar part del procés participatiu de l'elaboració del projecte

Nom de la institució	Persones
Entitats del Consell de Dones de Sant Martí	12
Centres d'Educació Secundària de Sant Martí	20
Punt d'Informació i Atenció a les Dones	1
Centre de Recursos Pedagògics	1
Serveis Personals i Socials	10
Plataforma Unitària contra la Violència de Gènere	3
Entitat Espais per la Igualtat	5
Institut Municipal d'Educació	2
Total	54

Instituts d'Educació Secundària participants

Centre educatiu participants	Professorat	Alumnat	Famílies
IES Sant Martí de Provençals	20	474	25
IES Infanta Isabel	6	125	
IES Icària	10	100	
IES Poblenou	3	50	
IES Rambla Prim	2	122	1
Total	41	871	26

Parlant amb el professorat, es va observar que hi havia una manca de formació específica per prevenir les relacions abusives i que no es disposen dels suficients recursos per treballar a cada franja d'edat educativa: escoles bressols, centres d'educació infantil i de primària, centres d'educació secundària, batxillerats, formació professional, escoles de persones adultes, universitats...

Activitats i centres en els que s'ha intervingut

Activitat	Centre	Dirigit
Xerrada col·loqui de sensibilització	IES Sant Martí	25 mares i pares
Cine-Fòrum	IES Sant Martí	101 alumnes de 4t d'ESO
Tallers de sensibilització	IES Sant Martí	373 alumnes 1r, 2n i 3r d'ESO
Participació al Concurs Literari del Fòrum contra les Violències de Gènere	IES Sant Martí	20 Alumnes de Batxillerat
Taller de sensibilització	IES Infanta Isabel	125 Alumnes de 2n d'ESO
Taller sobre prevenció de relacions abusives	IES Icària	100 Alumnes de 4t d'ESO
Tallers de valors i afectivitat	IES Rambla Prim	122 alumnes de 1r, 2n i 3r ESO

Xerrada-taller “Educar és coeducar”	Comunitat educativa del Districte	16 professionals

Així mateix es va elaborar el document “Guia de Recursos” que recull part dels materials destinats a la formació, informació, assessorament, suport i tractament de la violència de gènere que es va facilitar als professionals dels centres educatius, als professionals de Serveis Socials, als professionals dels Equips de Salut Comunitària del Districte i altres professionals de Sant Martí, com a material d’orientació i suport per treballar la prevenció de la violència.

Dels tallers que es desenvolupen surten les següents idees:

- ◆ L’arrel de la violència de gènere són les desigualtats
- ◆ El nom de les coses i els discursos són importants, defineixen el nivell de compromís en el canvi de situació.
- ◆ Com caldria canviar el discurs i des d’on ?
- ◆ Formació dels Agents educatius.
- ◆ Sensibilització
- ◆ Eines per treballar
- ◆ Impulsar taules de debat.
- ◆ Pares / mares / mestres / educadors
- ◆ Estratègies de treball per a cada àmbit de debat.
- ◆ Quin ha de ser el debat i com es dinamitza.

De tota aquesta avaluació es proposen dos Temes essencials per treballar:

- ◆ Treballar els estereotips
- ◆ Canvi de rols

CONCLUSIONS

De tot el treball realitzat amb els Instituts de Secundària que van participar en el Projecte Pilot Trenquem el Silenci, el Districte de Sant Martí extreu les següents conclusions:

- ◆ Necessitat de canvi. Una realitat, la falta de compromís pel canvi.
- ◆ Nova orientació per la prevenció a les escoles. Els tallers de sensibilització són una prioritat per les persones adultes responsables de l'educació i socialització de noies i nois.
- ◆ Cal formació específica per al personal docent per evitar inseguretats i resistències.
- ◆ Importància del paper dels i les educadores de Serveis Socials en la detecció de situacions.
- ◆ Els recursos de sensibilització disponibles són insuficients, desconeguts i no és fàcil adequar-los a les necessitats.
- ◆ És necessari identificar els elements que cal qüestionar per afavorir canvis que conflueixin cap a unes relacions més igualitàries i justes entre ambdós sexes.
- ◆ Els canvis de rols assignats
- ◆ Els estereotips
- ◆ Desmitificar els mites que sostenen la societat consumista.
- ◆ Proposar una metodologia més integral per actuar en aquests sectors de població.
- ◆ Dissenyar materials adequats per a cada etapa educativa.
- ◆ La prevenció de les relacions abusives ha de formar part del Projecte Educatiu de Centre, el Projecte Curricular i el Pla Anual de Centre
- ◆ Cal mantenir, de manera periòdica, la revisió i actualització de la Guia de Recursos.

Així mateix posen en evidència la poca resposta dels equips docents ja que la violència de gènere és una problemàtica que desperta moltes susceptibilitats entre el professorat i la manca de recursos que donin resposta a les necessitats específiques de cada centre. També es posa de manifest que amb accions puntuals no es poden canviar les creences patriarcals que sustenten i perpetuen les desigualtats entre dones i homes que genera la violència de gènere.

És per aquest motiu, que d'acord amb les propostes de millora que suggereix el Districte de Sant Martí, la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere, aposta per que el Projecte "Trenquem el silenci", formi part del Projecte Educatiu de Centre, el Pla de Centre i el Pla Curricular i que conti amb tot un seguit d'activitats i recursos flexibles que donin resposta a les demandes específiques de cada centre. Així mateix, pretén tot un treball de sensibilització amb el professorat tant de primària com de secundària per tant de que sigui conscient de la importància d'integrar de manera transversal la perspectiva de gènere en els plans educatius.

Amb aquest propòsit, i tenint en compte, l'experiència i l'avaluació feta al Districte de Sant Martí, la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere, amplia el Projecte "Trenquem el silenci" a tots els Districtes de Barcelona, oferint-lo tant a les escoles de primària com als instituts de secundària amb la voluntat de fer-lo arribar també a les escoles bressol, doncs la base cultural en la que se sustenta la violència de gènere posa

de manifest la necessitat d'abordar el tema des de els inicis de la socialització dels nens i nenes per tal d'educar a les noves generacions en uns principis d'igualtat i de rebuig a la violència vers les dones.

JUSTIFICACIÓ

Cada any hi ha més de mig milió d'agressions a dones de totes les edats. Un 18,3% de les dones treballadores han patit alguna vegada una agressió d'assajament sexual.

En tot el món, un 12,1% de dones, entre 18 i 29 anys, i un 11,2%, entre 29 i 39 anys, pateixen maltractament. D'aquestes, un 15% tenen estudis superiors i un 41% estudis secundaris.

Als EUA, les noies de 16 a 24 anys són les que pateixen més assalts sexuals i més violència en les seves relacions. A Espanya, al 2000, l'augment de la violència de gènere entre la població juvenil és més gran en la franja dels 28 als 24 (en un 14.9%) seguida de la franja dels 25-29 (en 10.2%). El 40% de les denúncies a l'Estat Espanyol per maltractaments al 2005 són dones menors de 30 anys. A Catalunya, les denúncies per maltractaments produïts a dones han passat de 3.260 el 1998 a 13.242 el 2004.

Dades a tenir en compte:

- La Organització Mundial de la Salut ha alertat sobre el fet de que la violència de gènere és la primera causa de mort entre les dones amb edats compreses entre els 15 i 44 anys, per sobre de les guerres, accidents de tràfic o els diferents tipus de càncer.
- Segons un informe de la Comisión para la investigación del maltrato a las mujeres, un 75% dels nois joves no relacionen la manca d' amor amb el maltractament i el 80% de les noies joves pensen que es pot exercir violència a algú a qui s'estima.
- Un 32.1% dels nois i un 14% de les noies consideren normal que un noi obligui a la seva parella a mantenir relacions sexuals i entre un 15% i un 25% de les noies pensen que sols aconseguiran la felicitat, la seguretat i la protecció si están en parella.
- Al menys 451 dones han mort víctimes de la violència de gènere en els últims cinc anys a Espanya.

- **Feminicidis en el període 2000-2007**

Any 2000.....	87
Any 2001.....	74
Any 2002.....	83
Any 2003.....	102
Any 2004.....	106
Any 2005.....	58
Any 2006.....	68

Any 2007.....

A data de redactar aquest Projecte (4 de febrer del 2008) ja han mort 10 dones.

La franja d'edat en la que hi ha més feminicidis és entre els 20 i els 40 anys.

Tots aquests percentatges ens porten a plantejar-nos què està passant amb el nostre jovent, què és el que fa que es segueixin reproduint models de relació masclistes.

Les dades esmentades posen de manifest que les estructures de poder entre dones i homes no han canviat gaire d'uns anys ençà i que encara ens queda molt per fer si realment volem construir unes relacions de parella igualitàries i satisfactòries basades en el diàleg, el respecte i la tolerància. I això passa per proporcionar al nostre jovent una educació no sexista que comporti una veritable modificació en l'esquema violent naturalitzat i profundament instaurat en les arrels de la nostra societat i basat en l'estructura de poder i supremacia en les relacions de l'home sobre la dona. Tan sols des de la prevenció i des de l'educació podem lluitar contra aquesta xacra social i invertir la tendència de les estadístiques que ens proporcionen dades tan alarmants com que:

- El 40% de les denúncies de maltractament durant l'any 2005 són de dones menors de 30 anys.
- El 33% de dones mortes en mujeres muertas en lo que llevamos de año son menores de 30 años. (2006)
- Las denuncias cada vez se producen a edades más tempranas pues frente a las 168 denúnicas presentadas durante el año 2002 por mujeres menores de 16 años, nos encontramos que hasta el mes de septiembre del 2005 ya se han presentado 261.
- Estas cifras todavía son más alarmantes entre las jóvenes de edades comprendidas entre los 16 y 17 años, pues ante las 345 denúncias del año 2002, nos encontramos con 598 en septiembre del 2005 y los números se disparan en la franja de edad de los 18-20 años con 2183 denúncias presentadas hasta septiembre del 2005 frente a las 1659 del año 2002. ¿TENIM DADES MÉS ACTUALITZADES?

Com es desprén de tot l'esmentat, en els darrers anys, alguns dels estudis sobre violència de gènere s'han centrat en treballar el tema amb població adolescent, el que està desvelant una realitat força preocupant en la qual es destaca la presència de violència en les relacions sentimentals que mantenen els i les adolescents.

Les conclusions d'aquests estudis apunten a que la violència de gènere està augmentant vertiginosament entre la gent jove, independentment del seu nivell d'estudis i/o classe social. Per exemple, un estudi recent a 31 universitats de diferents països

industrialitzats va trobar que un 29% d'estudiants universitaris havia comès o rebut agressions durant els 12 darrers mesos i un 9,4% d'aquestes eren físiques greus. Aquest i altres estudis fan que pensem que cal incidir en la prevenció entre adolescents i joves.

La conclusió és evident: les dades son esgarrifoses i alarmants doncs ens mostren que la tendència és que la violència de gènere augmenti entre els i les joves i que cada vegada s'iniciï a edats més tempranes. No cap dubte que davant d'aquesta realitat no podem negar que ens estem enfrentant amb un greu problema que exigeix una reflexió per part de la soietat en general i que es prenguin tot un seguit de mesures en l'àmbit educatiu , implicant en aquesta tasca a les escoles i instituts, a les famílies, als serveis socials i a tots els agents educatius.

Per tant i partint del caràcter social en què es basa la violència de gènere, s'ha de treballar per la seva eliminació des de la base de l'educació i la socialització preventiva, desmitificant l'ideari de l'amor romàntic basat en models amorosos desiguals i d'atractiu que segueixen pautes de masculinitat hegemònica.

Partint d'aquesta situació la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere considera primordial dur a terme una tasca preventiva i de concienciació a totes les escoles de primària i instituts de secundària de Barcelona i per això fa una crida a totes aquelles entitats: PIADs, Serveis Socials, Centres de Recursos Pedagògics, Consells de Dones i d'altres que es vulguin implicar en aquest treball de sensibilització i prevenció tal i com ja es va fer i volem continuar fent al Districte de Sant Martí. Amb aquesta finalitat volem contactar amb les escoles de primària i amb els instituts de secundària per tal de pactar amb la comunitat educativa tant la forma de treballar conjuntament la prevenció de la violència en les relacions de parella en l'adolescència i la joventut, com oferir recursos nous per franges d'edats que no estan contemplades dins dels recursos públics donat considerem que quan més aviat comencem a treballar amb els nens i nenes més fàcil és que deixin de veure la violència com quelcom naturalconductes masclistes. Així mateix, contactarem amb les AMPAS doncs tenim constància de que hi ha pares i mares que volen tenir informació sobre la problemàtica de la violència de gènere per tal d'educar en la prevenció, saber detectar-la i com poder actuar, a més d'estar assabentats dels recursos públics existents.

VISIÓ

Donat que la violència de gènere cada vegada es produeix a edats més tempranes considerem que la prevenció i l'educació en valors com ara la igualtat, el respecte, la tolerància, el reconeixement i el diàleg ha de començar ja en les escoles de primària per acabar de consolidar-los en secundària. Tan sols així ens assegurem de que aquests valors estiguim totalment interioritzats pel nostre jovent per tal de poder trencar poder trencar l'espiral de violència de gènere que no deixa de créixer a la nostra societat.

Aquests valors són més fàcils d'assolir quan el personal docent i les famílies formen part del treball conjunt. És el compromís de tota la comunitat educativa del centre el que fa possible canviar les creences que hi ha darrera de les actituds violentes. La coherència entre el que s'explica a l'alumnat a les classes i els models familiars que veuen a casa seva facilita aquest canvi de mentalitat. En cas contrari, els i les noies viuen aquest procés de concienciació com a una contradicció i sol prevaler el model de relació que veuen a les seves llars.

POBLACIÓ A QUI S'ADREÇA

Comunitat Educativa (Alumnat, Professorat i Famílies) de les Escoles de Primària i dels Instituts d'Educació Secundària dels diferents Districtes de Barcelona.

PROPÓSITS

1. Sensibilitzar a la comunitat educativa en relació a l'extensió de la violència de gènere i les seves conseqüències.
2. Aconseguir una implicació real de la comunitat educativa (equip docent, famílies i alumnat) en la prevenció de la violència de gènere.
3. L'actuació des de la prevenció.
4. La corresponsabilització de les diferents institucions i entitats (Consell de Dones, PIADs, Centres de Recursos Pedagògics, Serveis Socials) per tal d'implementar estratègies conjuntes contra la Violència de Gènere.

VALORS I PRINCIPIS

1. La lluita contra l'etiquetatge de gènere i el qüestionament dels estereotips sexistes.
2. Promoure la reflexió sobre les identitats de gènere.
3. Treballar en xarxa l'educació en valors d'una una societat lliure de violència de gènere.
4. Treballar en xarxa l'educació afectiva-emocional per tal de poder establir relacions satisfactòries basades en la igualtat i no en la dependència.
5. Col·laborar en la formació d'una joventut lliure i responsable amb tolerància zero als maltractaments.

OBJECTIUS GENERALS

Volem **sensibilitzar** a la comunitat educativa (alumnat, professorat i famílies):

- Desvetllant les creences i els estereotips culturals que sustenten la violència vers les dones i que es continuen transmetent a les noves generacions.
- Posant de manifest la necessitat d'eines de prevenció educatives i socialitzadores que aturin les violències de gènere.
- Desenvolupant la cultura de la no violència en les diferents relacions (parella, entre iguals...).
- Descobrint els lligams existents entre les creences sexistes i la violència de gènere.
- Comprenent la complexitat de les causes que originen les violències.
- Qüestionant els estereotips i prejudicis prevalents.
- Dissenyant conjuntament models de relació igualitaris en base a la deconstrucció de les identitats de gènere extremadament polaritzades.
- Treballant al voltant de la idea d'amor, diferenciant l'ideari de l'amor romàntic del verdader amor basat en la igualtat, el respecte, l'empatia, el diàleg, l'assertivitat i l'alteritat.
- Treballant l'educació afectiva-emocional.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Promoure el treball en xarxa de les diferents entitats i organismes que contenen entre els seus objectius l'eradicació de les violències de gènere.
- Elaborar el Projecte d'informació i sensibilització per treballar tant a les Escoles de Primària com als Instituts d'Educació Secundària de Barcelona.
- Elaborar una Guia de recursos existents destinats a la informació, prevenció, formació i tractament de les violències de gènere.
- Realitzar una sessió d'informació i motivació pel professorat de les diferents Escoles de Primària i dels diferents Instituts d'Educació Secundària destinataris.
- Facilitar la informació al personal docent sobre els recursos existents per treballar la prevenció de les violències de gènere a les aules.
- Realitzar una sessió informativa i de concienciació a les AMPAS de les Escoles de Primària i els Instituts d'Educació Secundària que hi participin en el projecte.
- Adequar l'assessorament i el suport tècnic a les demandes i necessitats de cada comunitat educativa que participa al projecte.
- Implicar a les AMPES en el projecte contra les violències de gènere perquè elles mateixes també siguin agents socialitzadors i educatius.
- Elaboració d'un producte final per part de la comunitat educativa relacionat amb la prevenció de les violències de gènere.

METODOLOGIA

ESCOLES DE PRIMÀRIA

- **DESTINAT TANT A LES AMPAS COM AL PROFESSORAT:**

Mòdul de tres intervencions:

1a. Sessió: Què és la violència de gènere? Xerrada de concienciació sobre la greu problemàtica de la violència vers les dones per saber què és i què no és violència de gènere i quins són els diferents factors que hi ha al darrera. Saber diferenciar entre sexe i gènere i com la socialització patriarcal amb els seus estereotips de gènere perpetua la desigualtat entre dones i homes, legitimant la violència de gènere. Així mateix donar-los indicadors per detectar possibles situacions de violència de gènere.

2a. Sessió: Com combatre-la? Presentar models de relació alternatius basats en la igualtat, el respecte, la tolerància i el reconeixement, desmitificant l'ideari de l'amor romàntic. Qüestionament dels estereotips de gènere i de la masculinitat hegemònica i incidir en l'educació afectiva-emocional.

3a. Sessió: Serveis. Informar tant a les AMPEAS com al professorat sobre els diferents recursos tant públics com privats que existeixen per tal de prevenir i intervenir en situacions de violència de gènere.

- **DESTINAT A L'ALUMNAT:**

DE 1er. A 2n. DE PRIMÀRIA:

Taller de dues hores en el que mitjançant els contes tradicionals treballaran quins rols s'assignen tant als homes com a les dones per després desmitificar aquests estereotips amb contes coeducatius com els Diaris de la Carlota. D'aquesta manera els i les nenes aprendran d'una manera lúdica que hi ha maneres més igualitàries i constructives de relació entre dones i homes.

DE 3er. A 4rt. DE PRIMÀRIA:

Taller de quatre hores de durada repartits en dos sessions:

1a. Sessió: Muntar un collage amb anuncis publicitaris que reflecteixin la visió que tant els nens com les nens tenen del que és ser un home i una dona.

Anàlisi dels contes tradicionals i dels del Diari de Carlota per tal d'analitzar els estereotips de gènere i veure com aquests es perpetuen, alhora que se'ls presenta una manera alternativa de relacionar-se.

2a. Sessió: Reflexionar en petits grups el treball fet en la sessió anterior mitjançant un qüestionari que se'ls passarà per tal de buscar uns models alternatius de dona i home més igualitaris i fer una posada en comú.

DE 4rt. A 6è. DE PRIMÀRIA:

Taller de quatre hores de durada repartits en dos sessions:

1a. Sessió: Muntar un collage amb anuncis publicitaris i notícies que reflecteixin la visió que tant els nens com les nens tenen del que és ser un home i una dona.

Anàlisi de les lletres de cançons per tal de que se n'adonin de com es perpetuen els estereotips de gènere.

2a. Sessió: Reflexionar en petits grups el treball fet en la sessió anterior mitjançant un qüestionari que se'ls passarà per tal de buscar uns models alternatius de dona i home més igualitaris i fer una posada en comú.

INSTITUTS DE SECUNDÀRIA

- **DESTINAT TANT A LES AMPAS COM AL PROFESSORAT:**

Mòdul de tres intervencions:

1a. Sessió: Què és la violència de gènere? Xerrada de concienciació sobre la greu problemàtica de la violència vers les dones per saber què és i què no és violència de gènere i quins són els diferents factors que hi ha al darrere. Saber diferenciar entre sexe i gènere i com la socialització patriarcal amb els seus estereotips de gènere perpetua la desigualtat entre dones i homes, legitimant la violència de gènere. Així mateix donar-los indicadors per detectar possibles situacions de violència de gènere.

2a. Sessió: Com combatre-la? Presentar models de relació alternatius basats en la igualtat, el respecte, la tolerància i el reconeixement, desmitificant l'ideari de l'amor romàntic. Qüestionament dels estereotips de gènere i de la masculinitat hegemònica i incidir en l'educació afectiva-emocional.

3a. Sessió: Serveis. Informar tant a les AMPAS com al professorat sobre els diferents recursos tant públics com privats que existeixen per tal de prevenir i intervenir en situacions de violència de gènere.

- **DESTINAT A L'ALUMNAT:**

La Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere ofereix dues possibilitats d'intervenció amb l'alumnat:

- **Tallers de dues hores, xerrades, cine-fòrums...** a través dels quals els i les joves puguin reflexionar vers la violència de gènere i puguin extreure aprenentatges que contribueixin a prevenir la violència de gènere en les seves relacions afectives.

Les diferents entitats que conformen la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere disposa d'un ampli ventall de tallers i xerrades per oferir als Instituts de Secundària per tal de que aquests escollin els que creguin que millor s'adaptin a les característiques i necessitats del seu alumnat.

Mòduls formatius trimestrals: Sessions setmanals d'una hora en les que s'aprofundirà en la problemàtica de la violència de gènere, analitzant les creences i estereotips de gènere que la sustenten per ser conscients de com la cultura patriarcal ens condiciona a l'hora de relacionar-nos en parella i afecta a la construcció tant de la identitat femenina com de la masculina.

Així mateix es treballarà l'educació en valors i l'educació afectiva-emocional per tal de poder establir relacions de parella basades en la igualtat, el respecte, el diàleg, l'assertivitat i el reconeixement.

FASES DEL PROJECTE

FASE INICIAL: març de 2008

Coïncidint en que durant el mes de març els diferents Consells de Dones i els PIADs de cada Districte de la ciutat realitzen diversos actes per commemorar el Dia Internacional de la Dona, la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere es posarà en contacte amb les Escoles de Primària i els Instituts d'Educació Secundària de tots els Districtes per tal de presentar-lis el projecte **Trenquem**

el silenci per tal de dissenyar un treball conjunt amb la comunitat educativa dels Centres Educatius que estiguin interessats en participar.

PRIMERA FASE: març- maig de 2008

- Presentar la proposta de la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere al Consell de les Dones, als PIADs i als Centres de Recursos Pedagògic de cada un dels Districtes per dissenyar la millor estratègia a presentar als centres escolars tant de primària com de secundària.
- Convocar a les Escoles de Primària i als Instituts d'Educació Secundària sensibles al problema de la violència de gènere a una sessió informativa, en la que també es recollin les seves demandes i necessitats.
- Elaborar maletes pedagògiques adreçades a l'alumnat.
- Elaborar la guia de recursos sobre la prevenció i el tractament de la violència de gènere.
- Definir i concretar els aspectes a treballar i determinar les actuacions específiques per a cada Escola de Primària i Institut d'Educació Secundària.

SEGONA FASE: setembre-desembre 2008

- Implementació del projecte per part de cada Escola de Primària i Institut d'Educació Secundària.
- Assessorament i suport al professorat i a les AMPAs.
- Seguiment i avaluació del pla de treball de cada Escola i Institut.

TERCERA FASE: gener-març 2009

- Avaluació general del projecte
- Valoració de la idoneïtat dels recursos emprats
- Propostes de millora
- Finalització i recollida del producte treballat a cada centre educatiu.

QUARTA FASE: abril-juny 2009

- Recollida de les diferents experiències i valoracions de cada centre educatiu.
- Sistematitzar la informació rebuda.
- Elaborar la memòria del projecte

- Retorn dels resultats als centres participants.
- Fer-ne difusió a la resta de les escoles i d'instituts per fer la convocatòria del proper curs 2009-2010.
- Presentació dels resultats del projecte **Trenquem el Silenci** a l'acte commemoratiu del Dia Internacional contra la Violència de Gènere de 2009 a cada un dels Districtes participants.

Un cop realitzada la sessió informativa a les Escoles de Primària i als Instituts de Secundària, aquells centres educatius que estiguin interessats a iniciar alguna de les activitats que es presenten als Projecte **Trenquem el Silenci** poden sol·licitar-ho sense haver d'esperar a l'inici del proper curs acadèmic.

RECURSOS I CAPACITATS

Recursos humans dels responsables del Projecte:

El Projecte contra les violències de gènere compta amb el treball, coneixements i experiències de persones de diferents col·lectius amb un ampli bagatge en relació al fenomen de les violències de gènere.

La Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere sol·licitarà el suport de totes aquelles entitats tant públiques com del teixit social de cada Districte que vulguim implicar-se en el Projecte **Trenquem el Silenci**.

Recursos humans de la Comunitat Educativa:

Personal docent de les Escoles de Primària i dels Instituts d'Educació Secundària implicats en el Projecte contra les violències de gènere.

Recursos funcionals:

La Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere necessitarà de la implicació dels Centres Cívics i de les Escoles de Primària i dels Instituts de Secundària per tal de tenir un espai on fer les xerrades informatives i les posteriors activitats que sol·licitin els centres educatius.

Recursos Materials:

Material fungible

Suport informàtic

Maletes Pedagògiques

Guia de Recursos

Material audiovisual

TOTAL

PRESSUPOST

Temps de la professional responsable del projecte (reunions amb els PIADs, amb els Consells de Dones, els Centres de Recursos Pedagògics, xerrades informatives als Centres Educatius....)

10 hores/setmanals x 50€/h..... 500 €/setmanals
4 setmanes/mes.....**2000 €/mes**

Escoles primària

3 sessions AMPAs: 150 €/sessió x 3 sessions 450 €
3 sessions professorat : 150 €/sessió x 3 sessions 450 €

De 1er. a 2n de primària

Taller de dues hores: 150 €/h x 2 hores per curs i grup 300 €
2 cursos x 2 grups/curs.....1 200 €

De 3er. a 4rt. de primària

Taller de quatre hores: 150 €/h x 4 hores 600 €
2 cursos x 2 grups/curs.....2 400 €

De 5è. a 6è. de primària

Taller de quatre hores: 150 €/h x 4 hores600 €
2 cursos x 2 grups/curs.....2 400 €

TOTAL per Escola de Primària 6900 €

Instituts de Secundària

3 sessions AMPAs: 150 €/sessió x 3 sessions 450 €
3 sessions professorat : 150 €/sessió x 3 sessions 450 €

Taller de dues hores: 150 €/h x 2 hores per curs i grup 300 €
4 cursos x 2 grups/curs.....2 400 €

Mòduls formatius trimestrals: 150 €/h x 12 hores1 800 €
4 cursos x 2 grups/curs.....14 400 €

TOTAL per Institut de Secundària..... 17 700 €

CALENDARI

Partim d'un calendari obert i flexible, que estarà marcat per les dinàmiques i ritmes dels grups de treball i de la mateixa comunitat educativa.

La previsió actual del calendari és el següent:

- Fase inicial: març 2008
- 1a fase: març- maig 2008
- 2a fase: setembre-desembre 2008
- 3a fase: gener-març 2009
- 4a fase: abril-juny 2009

AVALUACIÓ

- Avaluació continuada i seguiment de les activitats realitzades a cada Escola de Primària i a cada Institut d'Educació Secundària i a cada fase mitjançant un qüestionari específic per l'alumnat, el professorat i l'AMPA.
- Seguiment personalitzat tant a nivell telefònic i/o presencial.
- Avaluació final amb totes les persones implicades en el projecte **Trenquem el Silenci.**

RESUM DEL PROJECTE

TÍTOL: Trenquem el silenci

Projecte de prevenció de la Violència de Gènere a les Escoles de Primària i als Instituts d'Educació Secundària de Barcelona.

TEMÀTICA TRACTADA

La prevenció de la Violència de Gènere a la comunitat educativa a les Escoles de Primària i als Instituts d'Educació Secundària conjuntament amb agents externs al centre escolar. Treball en xarxa.

OBJECTIUS

- Desvetllant les creences i els estereotips culturals que sustenten la violència de gènere i que es continuen transmetent a les noves generacions per tal de poder-les revisar i substituir per d'altres més justes i igualitàries.
- Posant de manifest la necessitat d'eines de prevenció educatives i socialitzadores que aturin les violències de gènere.
- Desenvolupant la cultura de la no violència en les diferents relacions (parella, entre iguals...).
- Descobrint els lligams existents entre les creences sexistes i la violència de gènere.
- Comprenent la complexitat de les causes que originen les violències.
- Desenvolupant tècniques d'assertivitat, empatia, diàleg, tolerància i resolució de conflictes.
- Fomentant els valors del respecte, l'empatia, l'afecte, el reconeixement i l'alteritat.
- Dissenyant conjuntament models de relació igualitaris en base a la deconstrucció de les identitats de gènere extremadament polaritzades.
- Qüestionant l'ideari de l'amor romàntic.

POBLACIÓ A LA QUE S'ADREÇA

Escoles de Primària i Instituts d'Educació Secundària dels diferents Districtes de Barcelona que desitgin treballar en xarxa els valors educatius que ajudin a eradicar la Violència de Gènere.

AUTORES

Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere.